

## **BORSZÉKI JUDIT – SALLAI JÁNOS**

### **Monaco-Bécs rendőrkongresszusok és ezek előzményei**

#### **Bevezetés**

Az ókori államok létrejötte után, ha kis számban is, de a zarándokok, a kereskedők, a diákok, a diplomaták átlépték a határokat, és így az államok lakói értesültek más országokról, az ott történt eseményekről. A technikai és társadalmi fejlődés következtében az utazók száma folyamatosan növekedett, és elindultak a nagy földrajzi felfedezések. Ennek eredményeként új földrészeket fedeztek fel, és jelentős kivándorlás indult meg. Telepesek mentek, hogy új hazát alapítsanak. Ezzel párhuzamosan a különböző bűncselekményeket elkövetők vagy egyéb okok miatt a felelősség elől elmenekülők is átlépték a határokat, és a bűnözés is egyre inkább nemzetközivé vált. A nemzetközi bűnözés elterjedésében az ipari forradalmak következtében fellendült tömegközlekedés és a nagyvárosok kialakulása katalizátorként hatott. Az okmányok, útlevelek, személyek ellenőrizhetetlensége lehetővé tette, hogy valaki más városban, más államban másnak adja ki magát. Különösen segítette a bűnözők Európából való elmenekülését, hogy a 19. században az Egyesült Államok területén és az amerikai földrész más államaiban a nagyarányú tőkebefektetések által létrehozott bányák, gyárak, vasútépítések korlátlan munkaerőfelvételt jelentettek, ahol nem nagyon kértek erkölcsi bizonyítványt. Így előfordulhatott és elő is fordult, hogy például Európában, az egyik országban gyilkosságot vagy betörést elkövetett személy, amikor forróvá vált a lába alatt a talaj, elmenekült, és egy kivándorlókat szállító hajóval Amerikába utazott, hogy ott új életet kezdjen. A modern rendészet létrejötte után sorra alakultak Európában és más földrészeken is a rendfenntartó szervezetek. Az ipari forradalom egyik legnagyobb találmánya a Morse-féle távíró, majd a telefon és a rádió nagy segítséget nyújtottak a nemzetközi rendőri együttműködés kialakulásában, a

külföldre távozott bűnözők felderítésében, a rendőrségek kölcsönös és gyors tájékoztatásában. Továbbá a postaszolgáltatások és a hírlapok tömeges elterjedésével a bűnözők körözése, a lakosság tájékoztatása is felgyorsult és általánossá vált.

A 19. században hazánkban és külföldön egyaránt létrejöttek civil tudományos társaságok, például ügyvédek, jogászokból álló szervezetek, amelyek konferenciákon és folyóiratokban foglalkoztak a nemzetközi bűnözés ártalmas hatásaival és az ellenük való hatékony fellépés lehetőségével. Ugyanebben az időszakban az országok rendőrségei előtt komoly adminisztratív és fizikai akadályok voltak, amelyek nem tették lehetővé a többoldalú nemzetközi rendőri együttműködést. Az országok között leginkább csak kétoldalú megállapodások születtek arról, hogy milyen feltétellel valósulhat meg a kiadatás abban az esetben, ha az egyik államban bűncselekményt elkövetett személyt egy másik államban találtak meg vagy fogták el.

## **A 20. századi nemzetközi rendőri együttműködés előzményei**

A nemzetközi rendőri együttműködés történelmi előzményei közé tartoznak a különböző erőfeszítések, különösen az európai kontinensen, amelyek célja a fennálló politikai rendszerek ellenzőinek tartott személyek és szervezetek, például a szocialisták, demokraták, liberálisok és anarchisták nemzetközi terjedésének ellenőrzése volt. A 19. század második felétől kezdődően a nemzetközi rendőrségi együttműködés legszembetűnőbb fejleménye, hogy a rendőri intézmények fokozatosan kezdték feladni a korai együttműködési erőfeszítések politikai céljait, és a kifejezetten bűnügyi jellegű feladatokra összpontosítottak.

A bűnügyi rendőrségi együttműködés irányába történő elmozdulás azonban nem jelentett azonnali, radikális szakítást a korábbi politikai együttműködési törekvésekkel. Éppen ellenkezőleg, a bűnüldözési feladatokra irányuló nemzetközi rendőri együttműködés kialakulását és növekedését a korábbi, politikai okokból kezdeményezett együttműködési gyakor-

latok segítették elő. Európában a nemzetközi rendőri tevékenység a 19. század közepétől kezdve viszonylag fejlett volt, de meglehetősen korlátozott alapon szerveződött, és viszonylag kevés nemzet rendőri intézményeire támaszkodott. A 20. század elejéig a legtöbb európai rendőrségi együttműködés politikai feladatokra is kiterjedt, amelyek a fennálló konzervatív uralom védelmét szolgálták a feltételezett felforgató politikai tevékenységekkel szemben.<sup>1</sup>

A nemzetközi rendőri együttműködés európai bevezetése Napóleon centralizált rendőrségi modellje mellett Metternich nevéhez kapcsolható. Az 1848-as forradalmak a régió valamennyi államának politikai stabilitását fenyegették. A rendőri együttműködést a különböző rezsimek uralmát fenyegető veszélyek elfojtására megfelelő megközelítésként üdvözltek. Ez az európai rendőrségi szervezetek egységesítését, gyakorlati tevékenységük viszonylagos harmonizációját tette szükségessé. A politikai ellenzék elfojtása, a liberális demokratikus mozgalmak elnyomása érdekében e rezsimiek információkat is megosztottak.

A bűnüldözési együttműködésre irányuló egyik első jelentős kezdeményezés a német nyelvű államok titkosrendőrségeinek 1851-ben megalakult szövetsége (Geheimer Polizeiverein) volt. Ausztria, Poroszország, Szászország, Hannover, Baden-Württemberg és Bajorország rendőrségeit egyesítette. A kémkedést és az állam politikai ellenségeinek, köztük Karl Marxnak és Friedrich Engelsnek a megfigyelését magukban foglaló információszerezési módszerei nagyrészt titkosak voltak. A szövetség fő célja az volt, hogy észszerűsítse és javítsa a politikai mozgalmakra és másként gondolkodókra vonatkozó információcseré módjait az említett rendőri szervezetek között. A körözött gyanúsítottokról szóló információkat hírlevelek útján cserélték ki. A kezdeményezés az akkori időkben nemzetközinek minősült, bár mai szemmel nézve ezek az államok kulturális, politikai szempontból gyakorlatilag homogénnek mondhatók. Mindazonáltal ez a gyakorlat az információmegosztó rendszerek irányába mutató tendenciát jelez. 1860 és

---

<sup>1</sup> Deflem, Mathieu: 'Wild Beasts Without Nationality': The Uncertain Origins of Interpol, 1898-1910. 275–285. o. In *The Handbook of Transnational Crime and Justice*. 2005. Thousand Oaks, CA: Sage Publications

1866 között több állam között a kapcsolatok megromlottak, és ez erősebbnek bizonyult, mint a politikai ellenzék fenyegetése. Így a szövetség felbomlott.

Ausztria azonban a továbbiakban is támaszkodott a közösen felépített rendszerre. Az 1890-es években az osztrák rendőrség már Európa-szerte küldött információs hírleveleket a rendőrségi intézményeknek. Ezek Nemzetközi bűnügyi nyilvántartás címmel, angol, német és francia nyelven jelentek meg, és a külföldi kollégákat tájékoztatták a különböző bűnözők ismert tevékenységéről és tartózkodási helyéről. Ez továbbra is politikai, többek között anarchistaellenes célt szolgált, és a kommunista mozgalom felmérésének is eszköze volt, ezért különösen Berlinben talált kedvező fogadtatásra. A továbbiakban azonban a legtöbb rendőri együttműködési kezdeményezés ad hoc jellegű maradt, és nagymértékben függött az államok közötti diplomáciai kapcsolatoktól.<sup>2</sup>

## Harc az anarchista mozgalmak és a leánykereskedelem ellen

A 19–20. század fordulóján kialakult rendőri együttműködés helyzetét jól példázza egy bécsi gyilkosságot elkövető nyomára bukkanás, majd az elfogása. 1884. január 10-én fél hétkor a közismert Mariahilferstrasse-n Eisersert Rezső bankár üzletét rablók látogatták meg, majd a tulajdonost baltával leütötték, és kifosztották a bankot. A rendőrség a nyomozás során az egyik gyilkost Stellmacher Ármin személyében azonosította, és megindította a kézre kerítését. A hajsza során a nyomára akadó Bloch Nándor titkos rendőrt 1884. január 8-án lelőtték. Ezt követően a nyomozásban nemzetközivé vált a gyilkos (vagy gyilkosok) üldözése, elfogása. Ennek eredményeként *„Drezdából megérkezett Bécsbe Rössler Károly dijnok és elmondta, hogy a detektív gyilkosát ismeri, Stellmacher Árminnak hívják. 1875-ben a szász királyi gárda 101. gránátos ezredében szolgált. Szembesítették őket, mire a gyilkos bevallotta, hogy a nemzetközi anarchista szövetkezet tagja, amely*

---

<sup>2</sup> Gerspacher, Nadia: The history of international police cooperation: a 150-year evolution in trends and approaches. *Global Crime* 2008/1-2. szám. 169–184. o.  
DOI: 10.1080/17440570701862892

*egyik titkos ülésén Bloch detektívet halálra ítélte. Eisert bankár gyilkosságában részt vett bűntársait nem nevezi meg. Ennek alapján széleskörű nyomozás indult meg Bécsben, Párisban, Londonban, Hamburgban, Budapesten s az összes világvárosokban az anarchisták kézre kerítésére.*<sup>3</sup> Az anarchista csoport egyik tagját Budapesten tartóztatták le, majd a nyomozás során kiderült, *„hogyan Bécsben, Svájcban, Franciaországban és máshol elkövetett rablógyilkosságokat és bűntényeket a nemzetközi anarchista szövetkezet követte el.*”<sup>4</sup> Valószínűleg az ilyen és ehhez hasonló esetek napvilágra kerülése motiválta a rendőrség és az igazságszolgáltatási tevékenység más résztvevőit, hogy rájöjjenek: a nemzetközi bűnözés ellen az országok bűnügyi hatóságainak is szervezeten együtt kell működniük. Az ezirányú törekvések első állomásai a „barátkozó” jellegű nemzetközi rendőrkongresszusok<sup>5</sup> voltak.

A rendőri együttműködés első megnyilvánulásai a római és szentpétervári, az anarchizmus elleni együttműködés céljából létrejött kongresszusok, valamint a leánykereskedelem meggátlása céljából Párisban összeült tanácskozás volt. Kronológiailag az 1914-es monacói rendőrkongresszust több nemzetközi rendőri találkozó előzte meg.

1898: Rómában megrendezik az anarchizmus elleni harc érdekében összehívott nemzetközi konferenciát, amelyet 1904-ben ugyanebben a témában a szentpétervári nemzetközi találkozó követ. Ugyanebben az évben a Párisban megkötött nemzetközi egyezményrel felismerték, hogy a nem-

---

<sup>3</sup> Egy anarchista vezér halála. In: Budapest, 1905. május. 29. évfolyam 137. szám. 9. o.

<sup>4</sup> Uo.

<sup>5</sup> Az első nemzetközi rendőri kongresszus helyszíne Budapesten lehetett volna, ha az ötlet gazdái kivitelezni tudták volna a millenniumra tervezett rendezvényt. Az ötletéről 1895-ben a Budapesti Hírlap a következőképpen számolt be: *„A nemzetközi közbiztosági kongresszus ez, melynek tervét a Rendőri Lapok szerkesztősege pendítette meg, felsőbb körökben, igen nagy tetszéssel fogadták s minden támogatást megígértek, a kiállítás igazgatósága pedig a kongresszust már előjegyzésbe is vette. Eredetileg csak országos közbiztosági kongresszus volt tervben, de a külföld is oly nagy érdeklődést nyilvánított e kongresszus iránt, hogy a nemzetközi kongresszus, az illetékes körök hozzájárulásával, már előre is biztosítottak látszott.”*

zetközi leánykereskedelem elleni leghatékonyabb fellépés minden szerződő államban egy központi hatóság felállítása, amelyeket már a nemzeti hatóságok felhatalmaztak a közvetlen érintkezésre.<sup>6</sup>

A 19. században a nemzetközi rendőri együttműködés széles körű, többoldalú előmozdítására tett kísérletek többnyire a nemzetközi jog és nem a rendőri intézmények igazgatási szintjén szerveződtek. A nemzetközi jog kiterjesztése a nemzeti államok kormányai között létrejött hivatalos megállapodások révén jött létre, de az ilyen kormányközi megállapodások jellemzően nem szolgáltak alapul a rendőrségek közötti gyakorlati együttműködéshez, a legjobb esetben is csak katalizátorként hatottak a nemzetközi rendőri tevékenységek fejlődéséhez, amennyiben a nemzetközi jog formális rendelkezéseit a rendőrségi tisztviselők között külön-külön kidolgozott informális megállapodások kísérték. Az ilyen együttműködési erőfeszítések azonban minden esetben rávilágítottak a nemzeti államok jogrendszeireinek különbözőségére. Az együttműködés e politikai és jogi formái komoly korlátokat szabtak a lehetőségeknek, és nem tették lehetővé a részt vevő rendőrök számára, hogy túllépjenek a saját kormányaik által szentesített hatáskörükön.

Annak ellenére azonban, hogy a nemzetközi jogi megállapodások a gyakorlati rendőri együttműködés szempontjából nem sok következménnyel jártak, a 19. század vége után a nemzetközi rendőri együttműködési gyakorlatban is megfigyelhető volt egy határozott tendencia, amely a politikai bűncselekmények helyett kifejezetten a bűnügyi rendőrségi feladatokra összpontosított. Elméletileg ez a fejlődés egy olyan folyamatként fogalmazható meg, amelynek eredményeként a rendőri intézmények függetlenséget szereztek az adott állam kormányától, és kialakították azokat a tudásrendszereket, amelyek segítségével együtt tudtak működni a nemzetközi bűncselekmények elleni harcban. Az európai szintű rendőri együttműködés kialakítására irányuló egyik legfontosabb többoldalú erőfeszítést egy erő-

---

<sup>6</sup> Borszéki Judit – Sallai János: A nemzetközi rendőri együttműködés kezdete. *Belügyi Szemle* 2022/5. szám. 987–988. o.

sen politikai kérdésben tették, amikor 1898-ban Rómában nemzetközi konferenciát tartottak az anarchizmus elleni rendőri intézkedések összehangolására.<sup>7</sup>

Az 1892 és 1901 közötti időszakot a királygyilkosságok évtizedének is nevezik, amely során több uralkodót, elnököt és miniszterelnököt gyilkoltak meg, mint korábban vagy azóta bármikor. Az 1890-es évek a terrorista vérfürdők korszakává is váltak, amikor anarchisták halálos robbanószerkezeteket dobtak zsúfolt kávézóba, vallási körmenetekre és operalátogatókra. Ebben az évtizedben Franciaországban, Spanyolországban, Olaszországban, Portugáliában, Angliában, Svájcban, az Oszmán Birodalomban és az Egyesült Államokban anarchisták (vagy annak vélt személyek) bombákkal, pisztolyokkal és törökkel mintegy 60 embert öltek meg, és több mint 200-at sebesítettek meg. (Az anarchista terrorizmus teljes „aranykorában”, 1880 és 1914 között mintegy 150-en haltak meg, és több mint 460-an sebesültek meg. 1900-ban Humbert olasz király, majd 1901-ben McKinley amerikai elnök életét is anarchista merénylet oltotta ki.)<sup>8</sup>

1892 márciusa és 1894 júniusa között csak Párizsban tizenegy robbantásos merényletben kilenc ember vesztette életét. 1893-ban a francia rendőrség tudomást szerzett a II. Vilmos császár és Caprivi német kancellár ellen tervezett merényletről, és az információt továbbította a berlini rendőrségnek. Ugyanebben az évben a párizsi és barcelonai robbantásokat követően a francia és a spanyol kormány között tárgyalások folytak egy nemzetközi rendőri szervezet létrehozásáról az anarchizmus ellen. Azonban, bár Nagy-Britannia, Ausztria és a Német Birodalom hatóságai jelezték, hogy érdeklődnek a terv iránt, az soha nem valósult meg. Más anarchista-ellenes rendőri intézkedések kétoldalú megállapodásokra korlátozódtak. Például 1898-ban a francia és az olasz rendőrség a konzulátusaikon keresztül cserélt egymással információt egy milánói robbantás, egy párizsi bankrablás és egy svájci dinamitlopás közötti lehetséges összefüggésekről.

<sup>7</sup> Deflem, Mathieu: i.m. 275–285. o.

<sup>8</sup> Jensen, Richard: The United States, International Policing and the War against Anarchist Terrorism, 1900-1914. *Terrorism and Political Violence* 2001/1. szám 15–46. o.  
DOI:10.1080/09546550109609668

1898. szeptember 10-én Luigi Lucheni olasz anarchista meggyilkolta Erzsébet osztrák császárnőt, ami tovább fokozta az anarchista veszéllyel kapcsolatos aggodalmakat. Egy héttel a merénylet után az osztrák külügyminiszter azt javasolta svájci kollégájának, hogy hozzanak létre egy anarchistaellenes „*Nemzetközi Rendőrségi Ligát*”. Az osztrák–svájci terv nem valósult meg, de néhány héttel később, 1898. szeptember 29-én az olasz kormány meghívót küldött ki egy Rómában tartandó nemzetközi konferenciára, amelynek célja az anarchizmus elleni harc megszervezése volt.

A nemzetközi konferenciát 1898. november 24. és december 21. között tartották, és nem kevesebb, mint 21 európai ország 54 küldöttje vett részt rajta, köztük az összes nagyhatalom, így Nagy-Britannia, a Német Birodalom, Franciaország és az Osztrák–Magyar Monarchia. Az összejövetelen főként kormányok képviselői vettek részt, de jelen voltak a részt vevő országok rendőrtisztviselői is. A konferencia küldöttei megvitatták az anarchizmus megfelelő fogalmának meghatározását, az anarchizmus elleni jogalkotási intézkedéseket, valamint az anarchizmus elleni nemzetközi rendőri intézkedések kidolgozását. A brit kormány volt az egyetlen ellenszavazó, amely nem írta alá a találkozon kidolgozott záró jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyvben az anarchizmust úgy definiálták, mint minden olyan cselekedetet, „*amelynek célja mindenféle társadalmi szerveződés erőszakos eszközökkel történő megsemmisítése*”. A jegyzőkönyv további határozatai között szerepelt, hogy a részt vevő országokban olyan jogszabályokat kell bevezetni, amelyek tiltják a robbanóeszközök jogellenes birtoklását és használatát, az anarchista szervezetekben való tagságot, az anarchista propaganda terjesztését és az anarchistáknak nyújtott segítséget. Megállapodtak abban is, hogy a kormányoknak törekedniük kell az anarchista tevékenységekről szóló sajtóvisszhang korlátozására, és hogy az államfők elleni merényletekért kötelező büntetesként halálbüntetést kell kiszabni.<sup>9</sup>

A gyakorlati rendfenntartással kapcsolatos kérdésekben a római konferencia jegyzőkönyve olyan rendelkezéseket tartalmazott, amelyek arra ösztönözték a részt vevő kormányokat, hogy a rendőrség figyelje meg az anarchistákat, hogy minden részt vevő országban hozzanak létre erre a célra

---

<sup>9</sup> Deflem, Mathieu: i.m. 275–285. o.



szakosodott felügyelő szervezetet, és hogy szervezzenek egy információcsere-rendszert ezen nemzeti szervezetek között. Továbbá a konferencia végleges jegyzőkönyvét aláíró országok megállapodtak abban, hogy elfogadják a „portrait parlé” bűnözői azonosítási módszert. Ez az Alphonse Bertillon által kitalált bertillonage-rendszer kifinomultabb változata volt, olyan azonosítási módszer, amely a fejük és testük részeinek méretei alapján osztályozta a bűncselekmények gyanúsítottjait. A bertillonage-mérések eredményét számokban fejezték ki, amelyeket telefon és távíró segítségével különböző országok között is lehetett továbbítani. A konferencia emellett jóváhagyta azt a rendelkezést is, amely szerint lehetséges azon személyek kiadatása, akik egy uralkodó vagy államfő megölésére vagy elrablására tettek kísérletet.

1901 novemberében az orosz hatóságok az amerikai elnök, McKinley szeptemberi meggyilkolását használták fel arra, hogy a római konferencia anarchistaellenes programját felelevenítsék. A német kormány támogatásával az orosz tisztviselők memorandumot küldtek az anarchizmusról szóló nemzetközi találkozó megtartásáról különböző európai országok kormányainak, valamint az Egyesült Államoknak. A kezdeményezés egy második anarchistaellenes találkozóhoz vezetett, amelyet 1904 márciusában tartottak Szentpéterváron, Oroszország akkori fővárosában, ahol tíz ország, köztük Németország, az Osztrák–Magyar Monarchia és Dánia képviselői megállapodtak egy *Titkos jegyzőkönyvben az anarchizmus elleni nemzetközi háborúról*. A megállapodáshoz később Portugália és Spanyolország kormánya is csatlakozott. Franciaország és Nagy-Britannia ugyan nem írta alá a szentpétervári jegyzőkönyvet, de hatóságaik kifejezték hajlandóságukat arra, hogy segítséget nyújtsanak más államoknak az anarchizmussal kapcsolatos rendőrségi ügyekben. Az Egyesült Államok kormánya nem vett részt a szentpétervári találkozón, és nem követte a jegyzőkönyv rendelkezéseit, noha elődje meggyilkolása után Theodore Rooseveltnél elnök nemzetközi egyezményt szorgalmazott az anarchizmus elleni küzdelem érdekében.<sup>10</sup>

---

<sup>10</sup> Uo.

Miért nem volt hajlandó az USA csatlakozni a kontinentális Európa számos országával megvalósítandó anarchistaellenes együttműködéshez? Az USA-t egyrészt az akkor hagyományos elszigetelődési politikája, irtózása az Óvilággal való összefonódástól, valamint a hatalomra egyre inkább törekvő Németország és az önkényuralmi Oroszország iránti ellenszenvet tartotta vissza attól, hogy csatlakozzon a Szentpétervári Jegyzőkönyvhöz. Ennél azonban más, jelentősebb oka is volt Washingtonnak arra, hogy elkerülje a nemzetközi kötelezettségvállalásokat, akár az anarchisták, akár a fennálló rendet fenyegető más veszélyek ellen irányultak. Nevezetesen, hogy az FBI 1920-as évek közepén történt teljes kiépülését megelőzően a nemzeti rendőrség és a központi bűnügyi személyazonosító szolgálat hiánya nem tette ezt lehetővé. A helyzet akkor kezdett megváltozni, amikor az USA-ban a fehér rabszolgasággal kapcsolatos hisztéria felváltotta az anarchizmussal kapcsolatos hisztériát. Ez vezetett ahhoz, hogy Amerika később csatlakozott a fehér rabszolga-kereskedelem visszaszorításáról szóló nemzetközi egyezményhez. Ez pedig elősegítette azt a folyamatot, amely során az erre a munkára létrehozott Nyomozó Iroda fokozatosan Amerika első hatékony nemzeti rendőrségévé vált, Szövetségi Nyomozó Iroda (FBI) néven.<sup>11</sup>

Az anarchizmus és a fehér rabszolgaság közös jellemzője, hogy a kormányzati és rendőri hatóságok nemzetközi jellegű problémának tekintették őket. A 19. század folyamán a prostituáltak kereskedelme egyre inkább nemzetközi méreteket öltött, mind Európán belül, mind azon túl, különösen Dél-Amerika felé. Felismerték, hogy a prostituáltakkal való kereskedelem nemzetközi üzletté vált, amely ellen nemzetközi szinten kell fellépni.

Az államok kormányközi szintjén fontos prostitúcióellenes kezdeményezésre került sor, amikor a francia hatóságok 1902. július 15-én Párizsban nemzetközi konferenciát szerveztek a fehér rabszolgaságról. A párizsi találkozó résztvevői megállapodtak egy záró jegyzőkönyvben, amely kriminalizálta a prostitúciót, valamint meghatározta a kiadatási szerződéseket és számos, ezzel kapcsolatos adminisztratív intézkedést. Az ajánlott rendőri intézkedések között szerepelt a kerítők és a gyanús külföldiek kormány

---

<sup>11</sup> Jensen, Richard: i.m. 15–46. o.

által engedélyezett megfigyelése a vasútállomásokon és a kikötőkben. Egy 1904-es párizsi utóértekezleten 12 európai ország, köztük Franciaország, Németország, Nagy-Britannia és Oroszország kormánya írta alá a „*Nemzetközi egyezményt a fehér rabszolga-kereskedelem visszaszorításáról*”. Néhány Európán kívüli állam, köztük Brazília, Kína, India és az Egyesült Államok ekkor nem írták alá a megállapodást, de ennek ellenére vállalták, hogy betartják annak rendelkezéseit. A kilenc cikkelyből álló megállapodás többek között előírta, hogy minden részt vevő országban hozzák léte a prostitúcióval foglalkozó hírszerző irodákat, és hogy ezek az irodák közvetlen kapcsolatban legyenek egymással, valamint arról is rendelkezett, hogy a kormányoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a saját országukban tartózkodó külföldi prostituáltak jelentsék a prostituáltak származási országában az illetékes hatóságoknak, és ezek kérésére toloncolják őket haza.<sup>12</sup>

Egy későbbi, 1910. május 4-i párizsi találkozón 13 nemzet – köztük az 1904-es megállapodást aláíró országok többsége, valamint az Osztrák–Magyar Monarchia és Brazília – aláírta a Nemzetközi egyezményt a fehér rabszolga-kereskedelem visszaszorításáról. Az egyezmény megerősítette az 1904-es megállapodás rendelkezéseit, és ezen felül szabályozta a részt vevő államok közötti információcsere rendszerét. Konkrétan a prostitúcióval kapcsolatos nemzetközi rendőrségi kommunikációt diplomáciai csatornákon keresztül, vagy közvetlenül az illetékes rendőri hatóságok között ajánlották lebonyolítani.

Az anarchizmusról szóló római konferenciával ellentétben a fehér rabszolgasággal foglalkozó nemzetközi találkozók nem voltak képviselve olyan rendőri hatóságok, amelyek külön a gyakorlati ellenőrzés kérdéseivel foglalkoztak volna. Ennek következtében a fehér rabszolgaságról szóló megállapodások nem befolyásolták jelentősen a nemzetközi rendőrségi stratégiák és a prostitúciós politika egyéb gyakorlati vonatkozásainak menetét és eredményét. Ehelyett a fehér rabszolgasággal kapcsolatos rendőri tevékenységek a nemzeti politikák részeként és a nemzetközi hálózatok

---

<sup>12</sup> Deflem, Mathieu: i.m. 275–285. o.

alapján alakultak ki, amelyeket a rendőri intézmények a kormányközi megállapodásokon kívül hoztak létre.<sup>13</sup>

### **Az együttműködés további lehetőségeinek keresése: Monaco**

A „Nemzetközi Büntetőjogi Egyesület” 1905-ben Hamburgban megtartott értekezletén határozatot hozott arról, hogy *„minden államban szükségesnek tartja központi hivatalok felállítását, amelyeknek a fővárosok rendőrhatalóságaival kell kapcsolatban állniuk, egymással közvetlenül kell érintkezniük s feladatuk küzdeni a nemzetközi bűnözés ellen.”*<sup>14</sup>

1905 – Buenos Aires; 1909 – Madrid; 1912 – Sao Paolo: évszámok és városok, ahol nemzetközi rendőri konferenciákon vizsgálják az együttműködés lehetőségeit.<sup>15</sup>

1909-ben Párizsban volt a nemzetközi autóközlekedési konferencia,<sup>16</sup> amelynek határozatai alapján adták ki Magyarországon az 57.000/1910. B. M. sz. körrendeletet, amely az első KRESZ típusú közlekedésrendészeti szabályozás volt.<sup>17</sup>

A nemzetközi együttműködés kialakulása során mérföldkönek bizonyult a Közbiztonság folyóiratban Reiss A. egyetemi tanár cikke, amelyben konkrét elképzeléseit fejtette ki arról, hogy mi a titka a nemzetközi bűnözőkkel szembeni sikeres küzdelemnek. Véleménye szerint: *„Hogy a nemzetközi büntettesek ellen sikeresen küzdhessünk, egy nemzetközi központi értesítő hivatalt kell szerveznünk, amelynek az összes nemzeti és városi rendőrségekkel közvetlen összeköttetésben kellene állania. Egy ily nemzetközi rendőri hivatalnak hasonló szervezettel kell bírnia, mint a világposta*

---

<sup>13</sup> Ibid.

<sup>14</sup> Borszéki Judit – Sallai János: i.m. 987–988. o.

<sup>15</sup> Borszéki Judit – Sallai János: A nemzetközi rendészet története. In: Nemzetközi rendőri együttműködés a 20. és 21. században. MRTT Budapest. 28–40. o.

<sup>16</sup> A konferencián 53 állam 111 kiküldöttje vett részt. A tanácskozás során több magyar javaslatot fogadtak el.

<sup>17</sup> A párizsi nemzetközi autó konferencia határozatai. In: A Rend 1928/55. szám. 1. o.

*együletnek, t. i. minden állam részére dolgozik s fentartásához minden állam hozzájárul.*”<sup>18</sup>

1912-ben a berlini német rendőrségi konferencia kizárólag a rendőrség szempontjából foglalkozott a nemzetközi kapcsolattartással. A „*nagy német városok rendőrségei már régen gyakorolták (a külföldi kapcsolattartást) — az utasításaik még tiltották s a német külügyi hivatal nem is látta még a feljogosítást megadhatónak. A konferencia végül alapelveket fogadott el, amelyek szerint olyan nemzetközi egyezmény megkötésére kell törekedni, amely a nagy rendőri hatóságoknak megengedi, hogy milyen bűncselekménnyel gyanúsított egyének üldözésénél és más fontos rendőri ügyekben egymással közvetlenül érintkezhessenek.*”<sup>19</sup>

Ez az út vezetett el Monacóhoz, amely helyszínen megrendezett nemzetközi rendőri kongresszust tartják nyilván az INTERPOL gondolatának szülőhelyeként. Ugyanakkor az INTERPOL ötletadójának Edmond Locardot jegyzi a szakirodalom,<sup>20</sup> aki az 1900-as évek elején rájött, hogy „*a nemzetközi bűnözés elleni küzdelemhez nemzetközi rendőrséget kell igénybe venni.*”<sup>21</sup> Később az ötlet fő támogatója Albert monacói herceg<sup>22</sup> volt, aki nagyban hozzájárult a monacói konferencia létrejöttéhez, és a helyszín is valószínűleg ezért lett Monaco.

Gerspacher egy más okot nevez meg, ami közvetlenül vezethetett a kongresszus létrejöttéhez. Szerinte a nemzetközi rendőri együttműködés úttörőjének számító Ausztria kulturális értékeinek elrablása miatt merült fel a lehetőség, hogy hivatalosan is megszervezzék az erőforrások egyesítését és egy olyan fórum létrehozását, amely megkönnyíti az információk

<sup>18</sup> Reiss R. A.: Nemzetközi bűnügyi rendőrségek. In: Közbiztonság 1911/29. szám. 371.

o.

<sup>19</sup> Uo.

<sup>20</sup> Edmond Locard francia professzor, az első törvényszéki laboratórium alapítója, a nemzetközi rendőri együttműködés létrehozásának katalizátora.

<sup>21</sup> Edmond Locard en quelques dates.

Forrás: <https://www.archives-lyon.fr/expos/edmond-locard-en-quelques-dates>

Letöltve: 2023.10.19.

<sup>22</sup> I. Albert monacói „tudós” herceg, (1948–1922 Párizs) Monaco uralkodója, aki ismert természettudós, oceanográfus és a Magyar Tudományos Akadémia tagja és közismert mecénás volt.

és egyéb eszközök cseréjét. 1913-ban Bécsben a császári ékszerek ellopása vezetett annak felismeréséhez, hogy a hivatalos, határokon átnyúló rendőri együttműködés lehet a válasz a nemzetközi bűnözésre. Néhány hét múlva az ékszereket egy másik európai fővárosban találták meg. Amikor az osztrák kormány kérte az ékszerek visszaszolgáltatását és az elkövető kiadatását, senki sem tudta, mit kellene tenni: nem léteztek megfelelő eljárások. Az államközi ügyletek e konkrét korlátaira válaszul dr. Johann Schober, a bécsi rendőrség vezetője és Albert monacói herceg 1914-ben Monacóban összehívta az első Nemzetközi Bűnügyi Kongresszust.<sup>23</sup>

Monaco már ebben az időben is a szerencsejátékok, a rulett birodalma volt. A korabeli tudósító szerint a rendőrtudomány elméleti és gyakorlati művelőinek színe-java jelen volt az eseményen.<sup>24</sup> Az máig nem derült ki, hogy annak idején miért maradt távol az az Ausztria (az Osztrák–Magyar Monarchia másik államából, Magyarországról három fő is jelen volt), amelynek később a fővárosi rendőrfőkapitánya (Johann Schober) fogalmazta meg a nemzetközi bűnügyi együttműködés szervezetének létrehozására a javaslatot. A kongresszus gondolata a modernitás jegyében fogant, és fő célként a nemzetközi bűnözés elleni stratégia megfogalmazását tűzte ki. A kongresszus résztvevői<sup>25</sup> egyaránt lehettek rendőrtisztviselők, detektívek, írók és tudósok, hivatalnokok.<sup>26</sup> A résztvevők közül a francia delegáció bizonyult a lehangosabbnak, legagilisabbnak. Bemutatták a francia közbiztonsági helyzetet, amely főleg a városok külterületi részein bizonyult

---

<sup>23</sup> Gerspacher, Nadia: i.m. 169–184. o.

<sup>24</sup> A monacói rendőrkongresszus. In: Közbiztonság (Rendőri Lapok) 1914/19. szám. 217–219. o.

<sup>25</sup> A meghívó szerint:

- a) a kormányok által küldött hivatalos küldöttek;
- b) országgyűlési képviselők;
- c) az Intézetek vagy a Nemzeti Akadémiák tagjai;
- d) professzorok, adjunktusok, docensek, kurzusfelelősök és oktatók az egyetemokről;
- e) a bíróságok és törvényszékek tagjai;
- f) az ügyvédi kamaránál szabályosan bejegyzett ügyvédek;
- g) a büntetés-végrehajtás vezető tisztségviselői;

<sup>26</sup> Például: Niceforo bűnügyi regényíró, Dr. Reiss a svájci egyetem (Lausanne) rendőri tanszékének vezetője.

veszélyesnek, ezért az ott szolgáló rendőreiket felszerelték mellpáncélok-kal<sup>27</sup> és kábító bombákkal.<sup>28</sup> Az eszközöket bemutató párizsi rendőrség képviselői a többi résztvevő számára ajánlotta ezeket az eszközöket, amennyiben rendőreiket csoportos támadás éri. Továbbá szintén a francia rendőrök ajánlották – az akkori szóhasználat szerint – a mozgóképek bevonását az oktatásba, hogy tudják szemléltetni a rendőröknek, hogyan hárítsák el a veszélyeket, támadásokat a szolgálat közben.

A kongresszus során a résztvevők mind amellett foglaltak állást, hogy a diplomáciai eljárást mellőzni kell a nemzetközi rendőri együttműködésben, mert az meghosszabbítja a nyomozást, felderítést, és ezzel a bűnözők előnyre tesznek szert, sok esetben egérutat nyernek, el tudnak menekülni, rejtőzni a nagyvilágban. Ekkorra a kétoldalú bűnügyi együttműködésben már gyakorlattá vált az elfogatóparancs, a nyomozólevél, amelyek az országok rendőrségeinek közvetlen érintkezésével hatékonynak bizonyultak.

Ugyanakkor felvetették, hogy a közvetlen szakmai érintkezést még hatékonyabbá tudná tenni egy szakmai szótár, amely a leggyakrabban használt szakmai kifejezéseket, fogalmakat, személyleírásra vonatkozó jelzőket, kifejezéseket tartalmazná. Továbbá előkerült a közös kommunikáció eszköze, a közös nyelv iránti igény is, ami egy régi ideát, az eszperantó<sup>29</sup> nyelv rendszeresítését jelentette volna a nemzetközi érintkezésben. Ezt az elgondolást sokáig fenntartották, és szinte minden későbbi konferencián, kongresszuson előkerült. Olyannyira, hogy az 1930-as években több európai városban<sup>30</sup> is tartottak rendőröknek eszperantó nyelvtanfolyamot. Itt

---

<sup>27</sup> Az akkori adatok szerint a mellpáncél magassága 120 cm, szélessége 60 cm, vastagsága 2 mm volt. Anyaga természetesen pléh acél.

<sup>28</sup> A bomba egy 22 mm-es kábító lövedék, amely felrobbanásakor 12 méteres átmérőjű területen kábítólag hat az ott tartózkodókra.

<sup>29</sup> „1911-ben Antwerpenben már alakult egy nemzetközi szervezet, amelynek tagjai eszperantóul tudó rendőrökből állnak s amely szervezet rendőri szaklapot is jelentet meg.” (Tóth Vince: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. In: Magyar Rendőr 1938/3. szám. 56. o.)

<sup>30</sup> „A budapesti főkapitányságon először 1920-ban, illetőleg 1922-ben tartottak eszperantó nyelvkurzust.” (Tóth Vince: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. In: Magyar Rendőr. 1938/6. szám. 128. o.)

jegyzem meg, hogy a nemzetközi rendőri együttműködésben az interoperabilitás ma is kívánnivalót hagy maga után, amiben a közös nyelv (jelen esetben az angol) alkalmazás szintű ismerete a rendőri állomány körében eltérő színvonalú.<sup>31</sup> Pedig a problémára már 1914-ben ráéreztek a rendőrkongresszus résztvevői. A rendőri szótár fontossága az INTERPOL létrejötte után is a fókuszban maradt, kiegészítve a többnyelvűséggel és a titkosítással. Az 1930-es évek végén lezajlott nemzetközi rendőri kongresszusról szóló tudósítások között megemlítik, de a magyar levéltári források, szakmai könyvtárak között eddig nem akadt rá egyetlen kutató sem. A monacói kongresszuson a résztvevők közel álltak ahhoz, hogy elfogadják az eszperantó nyelvet a hivatalos érintkezés nyelvének, de ez elmaradt, és így a diplomácia nyelve, a francia érvényesült a nemzetközi rendőri együttműködésben is.

A monacói kongresszus magas, tudományos színvonalát jelzi, hogy a rendőri ismeretek (rendőri tudományként külön tanszéken történő) oktatásának helyszínét a jogi egyetemeken tudták elképzelni. Ebben az időben Magyarországon Rédey Miklós fogalmazott meg hasonló gondolatokat, aki szerint a rendészetet egyetemen önálló államvizsga tantárgyként kellene oktatni.

A kongresszus kiemelten foglalkozott egy nemzetközi személyazonosító hivatal felállításával, amelyhez elengedhetetlenül szükségesnek tartották „*a személyazonosító lapoknak egységessé való tételét, forma, kérdések, rovatok legyenek nemzetközileg egységesen megállapítva s minden egyes nyilvántartás egy nemzetközi chiffre*<sup>32</sup> összeállításával használja ugyanazokat a szavakat és rövidítéseket.”<sup>33</sup> Az idézet is igazolja, hogy a kongresszus során a közös nyelv és a szótár, rejtjelezés mindig vissza-visszatért, ugyanúgy, mint a nemzetközi bűnügyi nyilvántartó hivatal. Ugyanis a

---

<sup>31</sup> Borszéki Judit – Sallai János: Egy megvalósítható utópia? Közös munkanyelv keresése a nemzetközi rendőri együttműködés kezdetén. In: Csaba Zágon – Zsámbokiné Ficskovszky Ágnes (szerk.): Tehetség, szorgalom, hivatás. MRTT Vám- és Pénzügyőri Tagozat. Budapest. 129–141. o.

<sup>32</sup> Rejtjelezés, titkosírás.

<sup>33</sup> A monacói rendőrkongresszus. In: Közbiztonság (Rendőri Lapok) 1914/19. szám. 217–219. o.



nemzetközi rendőri együttműködés legnagyobb nehézségét az okozza, amikor egy nemzetközi bűnöző végig járja például Európát, és nem tudják beazonosítani. Ez a probléma a biometrikus rendszer bevezetéséig fennállt. A téma fontosságát mutatja, hogy a nemzetközi bűnügyi nyilvántartó hivatal felállításában a kongresszus állást foglalt, amely határozat szerint az alábbi három fő témakört kell magába foglalnia:

*„1. Azokat a büntetőlapokat, jegyzékeket vagy kivonatokat, melyek büntett vagy vétség miatt a büntető bíróságok által kimondott ítéleteket tartalmazzák és amelyek oly elítéltekre vonatkoznak, akik nem az illető országból származnak;*

*2. nem hozatnak a nemzetközi bűnügyi nyilvántartó hivatal tudomására azok az ítéletek, melyek politikai büntettek vagy vétségek, közigazgatási vagy helyi törvények vagy rendeletekbe és a sajtótörvénybe ütköző cselekmények miatt hozattak;*

*3. a nemzetközi bűnügyi nyilvántartó hivatalból az értesítések nem diplomáciai úton, hanem közvetlenül nyerhetők.”<sup>34</sup>*

A kongresszus résztvevői is fontosnak ítélték, hogy a diplomáciai szolgálati utat a nemzetközi rendőri együttműködésből kiiktassák, hogy a gonosztevők elfogását, kiadatását ne lassítsa a diplomáciai protokoll. A tanácskozás egyik legproblematisabb témakörének a kiadatás bizonyult, mivel minden országban más-más a protokoll, attól függően, ki az illetékes a kiadatás ügyében: bíróság, ügyészség, kormány, igazságügyi minisztérium.

A küldöttek szinte egyhangúlag jelezték, hogy a körözések zavartalan lebonyolításához szükséges lenne, hogy a telefon- és postaszolgáltatók a körözéseket ingyen továbbítsák. Erre az 1920-as évek végén a rendőrrádió elterjedése hozott megoldást, amely nemcsak a költségekben, hanem a gyorsaságban és a hatásban hozott forradalmi áttörést a rendőri híradásban és a nemzetközi rendőri együttműködésben.

---

<sup>34</sup> Uo. 219. o.

Az 1914-es monacói rendőrkongresszus zárásakor a résztvevők megalapodtak, hogy legközelebb 1916-ban találkoznak Bukarestben. Erre azonban az ismert történelmi események, a világháború kitörése miatt nem kerülhetett sor. A korábban a konferenciákon megjelent országok képviselői pillanatok alatt ellenséges országok állampolgáraivá váltak. Magyarországon az első világháború alatt is előkerült a nemzetközi rendőri együttműködés megvalósításának gondolata. Irk Albert kriminológus szerint a *„kriminalitás modern fejlődésének két legfőbb szimptomája a gonosztevő specializálódásában és elnemzetköziesedésében mutatkozik.”* Irk továbbra is a nemzetközi együttműködés mellett teszi le voksát, mely szerint a nemzetközi gonosztevők ellen nem lehet hatékony az, ha csak izoláltan lépnek fel az egyes államok.

### **A Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete megalakulása**

Azt, hogy a Monacóban megfogalmazott nemzetközi rendőri együttműködés nem utópia, az első világháborút lezáró békeszerződések után azonnal újraindított rendőrkonferenciák igazolták. Ennek első jele Van Hauten holland csendőrtiszt kezdeményezése 1920-ban, amely ekkor még ugyan túl korainak bizonyult, de mint ahogy nevének fennmaradása is jelzi, nem maradt pusztába kiáltott szó.<sup>35</sup>

Az első világháború után 1923-ban a nemzetközi bűnözői statisztikai adatok szerint, attól függetlenül, hogy győztes vagy vesztes országról volt szó, a bűnözés szintje a legmagasabbra emelkedett. Johann Schober bécsi főkapitány, az INTERPOL elődszervezete megalapítójának véleménye szerint *„a háború óta óriásivá nőtt kriminalitás hullámainak minden eszközzel gátat kell emelni s egyre nagyobb tért hódít az a felfogás, hogy ezek ellen a hullámok ellen csak akkor lehet sikeresen küzdeni, ha a védekezésre*

---

<sup>35</sup> Borszéki Judit – Sallai János: 100 éves az INTERPOL. „A rendőrség összekapcsolása a biztonságosabb világért”. Kézirat.

*hivatott tényezők kezet nyújthatnak egymásnak, ha karjaik az államok között emelt határfalakon keresztülnyúlhatnak.*<sup>36</sup> Voltak ugyan, akik elle-nezték a nemzetközi rendőrszervezet létrehozásának gondolatát, mert féltek, hogy az államok feje fölött átnyúló szervezet jöhet létre, amely rákényszerítheti akarátát a nemzeti rendőrségekre. Valószínűleg a diplomaták is késleltették a folyamatot, féltve az érdekeiket, nehogy csökkenjen a hatáskörük a nemzetközi ügyek intézése terén<sup>37</sup>.

Minden aggodalom ellenére a kialakult helyzet kikényszerítette, hogy az 1923 szeptemberében Bécsben összehívott nemzetközi rendőrkongresszus 20 államból érkezett képviselői a nemzetközi bűnügyi együttműködés intézményi kereteit létrehozzák, és így egyhangú határozattal megalakult az International Criminal Police Commission (ICPC, Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete). E szervezet újdonsága, hogy immár közbeeső szervezetek kizárásával működtek együtt a tagállamok hivatali szervei. A létrejött nemzetközi szervezet mellett az eredményes nemzetközi együttműködés érdekében az alábbi szervezeteket működtették:

1. *„Hírszolgálat a nemzetközi büntettesekről, nemzetközi evidencia*
2. *Nemzetközi nyomozó nyilvántartó*
3. *Közveszélyes bűnözők nemzetközi nyilvántartása*
4. *Nemzetközi Code a rendőri hatóságok egymás közötti távirati érintkezéséhez*<sup>38</sup>

Az alapító szerint a szervezet fő célja: *„Hidat kell verni egyik államtól a másikig és lépést kell tartanunk a technika vívmányaival is, amelyeket a gonosztevők máris a legnagyobb mértékben kihasználnak a saját érdekükben.*”<sup>39</sup>

---

<sup>36</sup> Schober János: A „nemzetközi rendőrség” nyújtsa ki karját az államhatárok fölött. In: Az Est. 16. évf. 292. sz., p. 24.

<sup>37</sup> Uo.

<sup>38</sup> Schober, Johann: Nemzetközi rendőrség. Az Ujság jubiláris karácsonyi számának. Újság 1927. december 25. 8. o.

<sup>39</sup> Schober János: A „nemzetközi rendőrség” nyújtsa ki karját az államhatárok fölött. In: Az Est 16. évfolyam 292. szám. 24. o.

A fentiek szellemében az 1923-ban magasabb fokozatba kapcsolt nemzetközi rendőri együttműködés egyik legfontosabb területe az információáramlás megvalósítása volt. Ennek először tagállami kereteken belül valósult meg egy új formája, a rendőrrádió-forgalom, amely később elvezetett a képátvitel megvalósításához. Ezáltal a körözések nemzetközi gyakorlata egy magasabb szintre emelkedhetett. De a rendőrrádió a gyors információáramlással biztosíthatta a rendőrségi hírek továbbítását, határozatok elrendelését, egységes intézkedések kiadását, célba juttatását is.<sup>40</sup> A korábbi konferenciákhoz hasonlóan a bécsi konferencián is előkerült a közös nyelv kérdése, így az eszperantó,<sup>41</sup> valamint a latin nyelv is szóba jött. Mivel a több nyelvet beszélő küldöttek úgy gondolták, hogy a latin vagy eszperantó nyelv hivatalossá tételével elvesztik a nyelvi fölényüket, és ezáltal fölöslegessé válik a több nyelv tudása, ezért nem támogatták az eszperantó és a latin bevezetését. A kongresszus a következőképpen határozott: *„Annak az alapelvnek érintetlenül hagyásával, hogy minden nyelven lehet megkereséseket küldeni és azokra válaszolni, a kongresszus azzal a kéréssel fordul tagjaihoz, hogy a levelezést lehetőleg németül, angolul, franciául vagy olaszul fogalmazzák. Azt a kérdést, hogy vajjon az eszperantó is használható volna-e az érintkezésben, ennek megvizsgálását átadják annak a bizottságnak, amely a nemzetközi code munkálatain dolgozik.”*<sup>42</sup>

---

<sup>40</sup> Borszéki Judit – Sallai János: 100 éves az INTERPOL. „A rendőrség összekapcsolása a biztonságosabb világért”. Kézirat.

<sup>41</sup> „Ebben az évben (1923 – S. J.) az eszperantóul tudó rendőrök Nürnbergben nemzetközi szervezetet létesítettek és ennek elnökéül felkérték dr. Schober János bécsi rendőrfőnököt, ő el is fogadta a liga elnöki tisztségét. Meggyőződése volt, hogy ama törekvés, amelyet az eszperantóul tudó rendőrök tűztek ki — az eszperantó műnyelvet egységes rendőri nemzetközi érintkezésre felhasználni — előbb-utóbb megvalósul.” (Tóth Vince: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. In: Magyar Rendőr 1938/3. szám. 56. o.)

<sup>42</sup> Tóth Vince: Egységes nyelv a közbiztonság nemzetközi vonatkozásaiban. In: Magyar Rendőr 1938/7. szám. 153. o.

## Összefoglalás

Az INTERPOL elmúlt száz éve igazolta Monaco (1914) és Bécs (1923) gondolatainak helyességét és a jó gyakorlat kialakulását. Természetesen a fejlődés nem volt töretlen és problémamentes. A technikai, technológiai fejlődés, az újabb ipari forradalmak, kiváltképpen az adatátviteli forradalom a bűnözőknek újabb lehetőségeket adtak, a bűnüldözőket pedig újabb kihívások elé állították. A bűnüldözők számára egyértelmű, hogy a kihívásoknak csak úgy tudnak megfelelni, ha együttműködnek a világ államainak rendőrségei, rendfenntartó szervezetei. De az INTERPOL szervezete is megerősítette, hogy semmi sem lehetséges az emberek nélkül, és semmi sem marad fenn intézményi háttér nélkül. A jó bűnügyi szakemberek mellett nagyon fontos, hogy a nemzetközi együttműködésnek legyenek jó megállapodásai, közös gondolatai és szervezeti, intézményi háttere. Mindehhez a fundamentumot a kezdeti gondolatok (Monaco) után 1923-ban, 100 évvel ezelőtt Bécsben fektették le.